

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 22-05-26370

המערער

רחמים עטיה

-

המשיב

המוסד לביטוח לאומי

בפני השופטת סיגל דוידוב-מוטולה, השופט רועי פוליאק, השופטת חני אופק גנדלר
נציג ציבור (עובדים) מר ירון לוינזון, נציג ציבור (מעסיקים) מר דובי רם

ב"כ המערער - עו"ד אלון לוריה מטעם הסיוע המשפטי
ב"כ המשיב - עו"ד רועי קרת

פסק דין

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי תל אביב (השופטת אופירה דגן-טוכמכר ונציגי הציבור מר אהרון קונפורטי ומר יהודה פינקלשטיין; ב"ל 57880-08-19) בגדרו נדחתה תביעת המערער לביטול חוב דמי ביטוח בגין השנים 2016-2019. עם זאת, העיר בית הדין האזורי בסיפת פסק דינו כי "בנסיבות הענין, בית הדין ממליץ לנתבע שיפעל כפי הודעתו מיום 29.10.2010 לענין הפחתת הקנסות, הפרשי הצמדה ופריסת יתרת החוב בהסדר תשלומים וחזקה כי הנתבע יפעל בענין זה בהתאם להוראות הדין" (סעיף 49).
2. לאחר שעיינו בכל חומר התיק ובחנו את טענות הצדדים בכתב ובעל פה הגענו לכלל מסקנה כי פסק דינו של בית הדין האזורי ראוי להתאשר מטעמיו מכוח תקנה 108(ב) לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991. פסק הדין מיישם כהלכה את העקרונות המשפטיים שהותוו בפסיקה על נסיבות העניין. לאמור נבקש להוסיף את ההערות הבאות.
3. אין מחלוקת בין הצדדים כי יש לשלם דמי ביטוח בגין קצבת אובדן כושר עבודה שמקבל המערער מהחברה בה ביטח את עצמו, שכן קצבה זו מהווה הכנסה בהתאם לסעיף 2(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש].
4. השאלה הממוקדת המתעוררת במקרה זה היא אם בדין פעל המוסד בשנת 2019 לגביית חוב דמי הביטוח בגין השנים 2016-2019. זאת, כאשר הקצבה דווחה על ידי המערער כדין לרשות המיסים וממנה הועבר המידע למוסד, אך מערכות המחשוב

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 26370-05-22

בשל תקלה (שבינתיים באה על פתרונה הטכנולוגי) לא יצרו למערער חבות בדמי ביטוח בקשר לדיווח זה. כמו כן, אין חולק כי המערער פנה מעת לעת למוסד בשאלה אם הוא חב בתשלום דמי ביטוח, והוא נענה בשלילה, ולעיתים אף קיבל החזר דמי ביטוח ששולמו ביתר.

5. בהתאם לאמור בעב"ל (ארצי) 10820-09-17 המוסד לביטוח לאומי - מייזל (30.7.19) (להלן: עניין מייזל), "כאשר רשות מבקשת לפעול לגביית חוב (שהוא תשלום חובה) טרם חלוף התקופה בה היא מוגבלת מלעשות כן - יש לנקוט משנה זהירות טרם קביעה כי העיכוב בביצוע פעולה בתוך תקופה שהמחוקק קבע מאיין את אפשרות גביית החוב" (סעיף 40 לפסק הדין, ראו גם בג"צ 6919/19 מייזל נ' בית הדין הארצי לעבודה (5.11.19)). עם זאת, באותו ענין הופחתו הקנסות ונקבע כי התשלום יישא הפרשי הצמדה ממועד משלוח דרישת החיוב. כמו כן, הומלץ לצדדים בעניין מייזל לבוא בדברים בנוגע לפריסת תשלום החוב נוכח שיעורו.

6. המקרה דנן דומה בנסיבותיו לעניין מייזל – עליו השתית בית הדין האזורי את הכרעתו – ובכל מקרה לא שוכנענו כי הוא שונה במידה המצדיקה תוצאה שונה.

7. הודעת החיוב נשלחה למערער ביום 30.4.19. ביחס לשנים 2018-2019 לא חל אפוא שיהוי בגביית החוב. זאת, בהתחשב בכך ששומת המס, בה מצוי המידע אודות ההכנסה, מועבר מרשות המיסים למוסד לאחר סיום שנת המס, ולא במהלכה. משכך, לא ניתן היה לפעול לגביית החוב בגין שנת 2018 טרם שנת 2019. ביחס לשנים 2016-2017 אכן חל שיהוי בגביית החוב, ואולם אין בשיהוי זה בנסיבות העניין כדי לאיין את גביית החוב. נציין כי ותק החוב במקרה דנן אינו עולה על ותק החוב שנדון בעניין מייזל, ולמעשה אף נמוך ממנו; שיעור החוב נמוך מזה שנדון בעניין מייזל; המערער לא ביסס טענה קונקרטית לשינוי מצב לרעה להבדיל מהעלאת טענה כוללנית; לא בוססה בהיבט העובדתי מדיניות אי אכיפה מובהקת השקולה לזניחת החוב. משכך, בנסיבות העניין השיהוי שחל בגביית החוב אינו מאיין את גביית קרן החוב. עוד לקחנו בחשבון כי המוסד לא גבה את מלוא תקופת החוב, שעמדה על קרוב לשני עשורים, והחיוב למפרע היה בגין חלק בלבד (כשנתיים) מתקופה זו.

8. אשר לחיוב בקנסות הודיע המוסד בדיון בפנינו כי הוא נכון לוותר על גביית הקנסות, וטוב שכך. ויתור זה עולה בקנה עם הנפסק בעניין מייזל. אשר לגביית הפרשי ההצמדה סברנו כי גם במקרה זה, בדומה לנפסק בעניין מייזל, יש מקום לחיוב אך מעת משלוח הודעת הדרישה לתשלום (30.4.19), ולא קודם לכן, וזאת בשים לב לתום ליבו של המערער ביחסיו עם המוסד עת פנה מעת לעת לברר אם

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 26370-05-22

9. חייב הוא דמי ביטוח למוסד וכאשר במקביל דיווח כנדרש על ההכנסה מהקצבה. אשר לפריסת התשלומים, המוסד הודיע בדיון בפנינו כי הוא פרס את החוב ל 36 תשלומים. משהמערער לא ביקש פריסה גדולה יותר לא מצאנו מקום להידרש לכך. טרם נעילה, נבקש להעיר כי בנסיבות בהן פועל המוסד בשיהוי לגביית חוב; המידע הרלבנטי לחיוב היה מצוי בידי המוסד ב"זמן אמת", והסיבה לאי גביית החוב ב"זמן אמת" היא טעות המוסד; והמבוטח נהג בתום לב ביחסיו עם המוסד – יש מקום כי הנכונות לפטור את המבוטח מתשלום הקנסות ולפרוס את החוב לתשלומים תמצא ביטוייה כבר במכתב הראשון המודיע למבוטח על קיום החוב בגין שנים עברו. עוד ראוי היה בנסיבות דומות לטעמנו לפרט ולו בקצרה בפני המבוטח כיצד חושב החוב ומדוע נדרש ממנו בשיהוי.
10. סוף דבר – הערעור נדחה בעיקרו בכפוף לסעיף 8 לעיל. בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

ניתן היום, ט' טבת תשפ"ג (02 ינואר 2023) בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

חני אופק גנדלר,
שופטת

רועי פוליאק,
שופט

סיגל דוידוב-מוטולה,
שופטת, אב"ד

מר דובי רם,
נציג ציבור (מעסיקים)

מר ירון לוינזון,
נציג ציבור (עובדים)

